
ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2015)0422

Az európai ombudsman különjelentése a Frontex kapcsán végzett hivatalból indított vizsgálatról

Az Európai Parlament 2015. december 2-i állásfoglalása az európai ombudsmannak a Frontex kapcsán végzett, OI/5/2012/BEH-MHZ számú, hivatalból indított vizsgálatra vonatkozó különjelentéséről (2014/2215(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az európai ombudsman 2013. november 7-i különjelentésére a Frontex kapcsán végzett, OI/5/2012/BEH-MHZ számú, hivatalból indított vizsgálatról,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 67. cikkének (1) bekezdésére, 72. cikkére, 228. cikke (1) bekezdésének második albekezdésére és 263. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, különösen annak 41. cikkére (megfelelő ügyintézéshez való jog) és 47. cikkére (a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog),
- tekintettel az ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó rendelkezésekről és általános feltételekről szóló, 1994. március 9-i 94/262/ESZAK, EK, Euratom európai parlamenti határozatra és különösen annak 3. cikke (7) bekezdésére,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének (PACE) a Frontex emberi jogi felelősségéről szóló (2013. évi) 1932. számú határozatára,
- tekintettel az Európai Unió tagállamai külső határain való operatív együttműködési igazgatásért felelős európai ügynökség felállításáról szóló, 2004. október 26-i 2007/2004/EK tanácsi rendeletre (Frontex-rendelet),
- tekintettel az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról szóló 2007/2004/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló 2011. október 25-i 1168/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A visszatérésre vonatkozó uniós cselekvési terv” című közleményére (COM(2015)0453),

- tekintettel a Frontexnek az általa koordinált közös visszatérési műveletekre vonatkozó magatartási kódexére,
  - tekintettel az Európai Tanács 2015. október 15-i ülésének következtetéseire, különösen 2. pontjának n) pontjára,
  - tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó 1951-es ENSZ egyezményre (genfi egyezmény) és a menekültek jogállásáról szóló 1967-es jegyzőkönyvre (New York-i jegyzőkönyv),
  - tekintettel eljárási szabályzata 220. cikkének (2) bekezdésére,
  - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a Petíciós Bizottság által az eljárási szabályzat 55. cikke alapján folytatott közös tanácskozásra,
  - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a Petíciós Bizottság jelentésére (A8-0343/2015),
- A. mivel az Európai Unió tagállamai külső határain való operatív együttműködési igazgatásért felelős európai ügynökség felállításáról szóló 2007/2004/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2011. október 25-i 1168/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Frontex-rendelet) értelmében az Ügynökségnek biztosítania kell az alapvető jogok, valamint a migránsok, menekültek és menedékkérők jogainak teljes körű tiszteletben tartását;
- B. mivel a Frontexnek, mint bármely más uniós intézménynek, szervnek, hivatalnak vagy ügynökségnek a tevékenységei során meg kell felelnie az Alapjogi Charta rendelkezéseinek, és mivel e kötelezettséget az EUMSZ 263. cikke úgy fogalmazza meg, hogy „az Unió szerveit és hivatalait létrehozó jogi aktusok meghatározhatják azokat a külön feltételeket, amelyek alapján egy természetes vagy jogi személy az e szervek és hivatalok által elfogadott, rá nézve joghatás kiváltására irányuló jogi aktusokkal szemben keresettel élhet”;
- C. mivel a Frontex koordinációs tevékenységét a gyakorlatban még ma sem lehet elválasztani az irányítása alatt végzett tagállami tevékenységektől, így a Frontex (és rajta keresztül az EU) közvetlen vagy közvetett módon az egyént megillető jogokat is befolyásolhatja, és ennek kapcsán felmerülhet minimálisan az Unió szerződésen kívüli felelőssége (lásd a Bíróság Sison III. ügyben hozott T-341/07. sz. ítéletét); mivel ezt a felelősséget nem lehet megkerülni csak arra hivatkozva, hogy a Frontex által koordinált műveletekben részt vevő tagállamokkal adminisztratív megállapodások vannak érvényben, amennyiben e megállapodások hatással vannak az alapvető jogokra;
- D. mivel az Európai Unió csatlakozni kíván az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Európa tanácsi egyezményhez;
- E. mivel a Frontex-rendelet 26a. cikke előírja egy alapjogi stratégia kidolgozását, és felszólítja az Ügynökséget annak kidolgozására, folyamatos fejlesztésére és végrehajtására, valamint egy tanácsadó fórum létrehozására, és egy alapjogi tisztviselő kinevezésére;
- F. mivel a Frontex-műveletek valamennyi résztvevőjére vonatkozó magatartási kódex kiemeli, hogy a résztvevőknek többek között elő kell mozdítaniuk a nemzetközi

védelemért folyamodó személyek tájékoztatását az őket megillető jogokról és a követendő eljárásokról;

- G. mivel a 863/2007/EK rendelet 9. cikke előírja, hogy a külső határokon figyelemmel kíséresi és felügyeleti tevékenységeket végző csapattagoknak a közösségi joggal és a fogadó tagállam nemzeti jogával összhangban kell eljárniuk;
- H. mivel 2012-ben az európai ombudsman hivatalból vizsgálatot kezdeményezett a Frontex alapvető jogokkal kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatban;
- I. mivel az európai ombudsman ajánlástervezetében szerepelt az egyéni panasztételi mechanizmus létrehozása;
- J. mivel az európai ombudsman ezenkívül különjelentést is kiadott, amelyben ismételten sürgette az egyéni panasztételi mechanizmus bevezetését;
- K. mivel a Parlament eljárási szabályzata 220. cikkének (2) bekezdése szerint az európai ombudsman köteles tájékoztatni a Parlamentet az észlelt hivatali visszasságokról, és mivel az illetékes bizottság jelentést készíthet ezekről az esetekről;
- L. mivel a Frontex feladata, hogy a tagállamok közötti operatív együttműködés szorosabb összehangolása révén az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett biztosítsa a külső határok ellenőrzésével és őrzésével kapcsolatos követelményekre és eljárásokra vonatkozó közös szabályok hatékony végrehajtását, és mivel e tevékenységeknek egyértelműen vannak olyan emberi jogi kihatásai, melyekkel a Frontex és az EU nem foglalkozott kellő mélységben;
- M. mivel a Frontexnek megbízatása szerves részeként az EU-n kívüli országokkal is ki kell alakítania operatív együttműködést olyan kulcsterületeken, mint az információcsere, a kockázatelemzés, a képzés, a kutatás és fejlesztés, a közös műveletek (ideértve a közös visszaküldési műveleteket is) és a kísérleti projektek;
- N. mivel a Frontex-rendelet 14. cikkének (1) bekezdése értelmében az Ügynökségnek és a tagállamoknak legalább az uniós jogszabályokban meghatározottakkal egyenértékű normáknak és előírásoknak kell megfelelniük, azt az esetet is beleértve, amikor a harmadik országokkal folytatott együttműködésre ezen országok területén kerül sor;
- O. mivel a Frontexnek a partnerországok illetékes hatóságaival folytatott operatív együttműködése olyan munkaszervezési megállapodások keretei között folyik, melyek jogilag nem kötelezőek és a nemzetközi jog hatókörén is kívül esnek, továbbá amelyek gyakorlati végrehajtása nem értelmezhető akként, hogy a Frontex és az EU ezzel eleget tesz a nemzetközi kötelezettségeiknek; mivel ez a helyzet részben jogbizonytalanságot szül, amely megítélhető úgy, hogy az ellentmond a Frontex emberi jogi kötelezettségeinek;
- P. mivel a Frontex és a tagállamok megosztott, de egymástól elkülönülő feladatkörökkel rendelkeznek a Frontex műveletei és kísérleti projektjei során kiküldött határőrök fellépései tekintetében;
- Q. mivel a Frontex hatáskörei a létrehozása óta bővültek, ezért az Ügynökséget a határigazgatási eljárás elsődleges érdekeltjeként kellene elszámoltatni, többek között akkor is, amikor felmerül az alapvető jogok állítólagos megsértése;

- R. mivel a Frontex műveleteiben részt vevők többsége a művelet fogadó tagállamától eltérő tagállamok által az adott művelet támogatására kiküldött határőr;
- S. mivel a Frontex-rendelet 2a. cikke szerint a magatartási kódex az Ügynökség tevékenységeiben részt vevő minden személyre alkalmazandó;
- T. mivel a Frontex-rendelet 10. cikkének (3) bekezdése értelmében a Frontex-missziókban részt vevő kiküldött határőrök csak a fogadó tagállam határőreinek utasítására és – főszabályként – azok jelenlétében hajthatnak végre feladatokat és gyakorolhatják hatásköreiket;
- U. mivel a Frontex-műveletekben részt vevő határőrök különböző egyenruhákat viselnek, melyeken a Frontex emblémája látható, és ez megnehezíti a polgárok számára annak eldöntését, hogy az adott határőr kinek a fennhatósága alá tartozik, és ennek következtében azt, hogy panasztétel esetén kihez kell fordulni: a Frontexhez vagy közvetlenül az érintett tagállamhoz;
- V. mivel a Frontex-rendelet 3. cikkének (1a) bekezdése értelmében az Ügynökség nem rendelkezik végrehajtó hatalommal a tagállamokban, és nincs felhatalmazva arra, hogy szankcionálja a tagállamokat vagy azok tisztviselőit;
- W. mivel a közös Frontex-műveletek műveleti tervei jogilag kötelezőek, és a Frontex-rendelet 3a. cikkének (1) bekezdése értelmében azokat a Frontex ügyvezető igazgatójának és a fogadó tagállamnak – a részt vevő tagállamokkal folytatott konzultációt követően – jóvá kell hagynia;
- X. mivel a Frontex már létrehozott egy bejelentési rendszert, amely magában foglalja a Frontex műveleti egységét, a Frontex jogi egységét és alapjogi tisztviselőjét, és amelyben a végső határozathozatal a Frontex ügyvezető igazgatójának feladata; mivel ez a rendszer a Frontex-alkalmazottak és kiküldött határőrök általi belső panasztételt célozza, így nem nyújt keretet közvetlen egyéni panasztételre azon állampolgárok számára, akik azt állítják, hogy alapvető jogaikat megsértették;
- Y. mivel európai szinten már léteznek egyéni panasztételi mechanizmusok az Európai Beruházási Bank, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és az Ombudsmanok Európai Hálózata struktúráján belül; mivel megjegyzendő, hogy a Frontex egy operatív ügynökség, így jellegében eltér a fent említett szervezetektől;
- Z. mivel a Bizottság elkötelezte magát a Frontex közeljövőbeli felülvizsgálata mellett;

Miért kell a Frontexnek egyéni panasztételi mechanizmust létrehoznia?

1. üdvözlí az európai ombudsman által a Frontex kapcsán hivatalból indított vizsgálata keretében kiadott különjelentést; támogatja a Frontex arra irányuló erőfeszítéseit, hogy az ombudsman 13 ajánlása közül 12-t végrehajtsa; tudomásul veszi a Frontex jelenlegi erőfeszítéseit az alapvető jogok tiszteletben tartásának megerősítésére, melyek egyebek mellett magukban foglalják egy bejelentési rendszer létrehozását, magatartási kódexek kidolgozását, az alapvető jogokra vonatkozó tanácsadó fórum és az alapjogi tisztviselő hivatala létrehozását;
2. támogatja az európai ombudsman azon ajánlását, hogy a Frontex járjon el a műveletei során történt alapjogi jogsértésekkel kapcsolatban egyénileg benyújtott panaszok

- ügyében, és nyújtson megfelelő adminisztratív támogatást e célra; felszólítja a Frontexet, hogy hozzon létre egyéni panasztételi mechanizmust, többek között a harmadik országok illetékes hatóságaival kötött munkaszervezési megállapodások keretei között;
3. mély aggodalmát fejezi ki a harmadik országbeli határőrök közös visszatérési műveletekben való részvételét övező joghézag kapcsán, melyre az ombudsman jelentése is rámutatott, valamint az elszámoltathatóság hiánya kapcsán, amely ennek következtében fennállna az említett vendéghatárőrök által elkövetett emberi jogi jogsértések esetében;
  4. úgy véli, hogy az EU külső határain felmerülő egyre jelentősebb humanitárius és jogi kihívásokra tekintettel, továbbá a Frontex-műveletek megerősítése érdekében szükség van egy olyan mechanizmusra, amely alkalmas a Frontex-műveletek vagy harmadik országokkal folytatott együttműködések során történt állítólagos emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos egyéni panaszok feldolgozására, és így elsőfokú szervnek tekintendő e panaszok kezelése tekintetében;
  5. úgy véli, hogy egy egyéni panasztételi mechanizmus felállítása lehetőséget biztosítana a magánszemélyek számára, hogy az alapvető jogaik sérülése esetén gyakorolják a hatékony jogorvoslathoz való jogukat; elismeri, hogy egy ilyen panasztételi mechanizmus bevezetése növelné az átláthatóságot, és erősítené az alapvető jogok tiszteletben tartását a Frontex munkaszervezési megállapodásai keretében is, mivel jobban ráirányítaná a Frontex és az uniós intézmények figyelmét azokra az esetleges alapjogi jogsértésekre, amelyekről ennek hiányában továbbra sem értesülnének, így felderíthetetlenek és megoldatlanok maradnának; hangsúlyozza, hogy az átláthatóságnak ez a hiánya kiemelten tetten érhető a Frontex munkaszervezési megállapodásaiban, amelyek felett a Parlament nem tud demokratikus ellenőrzést gyakorolni, hiszen nincs olyan kötelezettség, mely szerint az ilyen megállapodások véglegesítése előtt egyeztetni kellene vele, sőt, a Parlament e megállapodások gyakorlati végrehajtásának módjáról sem kap tájékoztatást;
  6. megjegyzi, hogy a Frontex-rendelet szerint nincs jogi akadály a egyéni panasztételi mechanizmus bevezetésének, sőt, egy ilyen mechanizmus illeszkedne a Frontex-rendelet 26a. cikke (3) bekezdésének hatókörébe, mely kimondja, hogy az alapjogi tisztviselőnek hozzá kell járulnia az alapvető jogok figyelemmel kísérését célzó mechanizmushoz; megjegyzi, hogy egy ilyen mechanizmus összhangban lenne az uniós joggal és a helyes igazgatás elvével, és megerősítené az Ügynökség alapjogi stratégiájának hatékony végrehajtását; úgy véli, hogy a Frontex uniós jog szerinti szerepének bővítése – különösen az uniós tranzitónákban működő, migrációkezelést támogató csoportokban való részvétele és a partnerországok illetékes hatóságaival munkaszervezési megállapodások révén folytatott operatív együttműködése – keretében meg kell erősíteni kapacitását az esetleges alapjogi jogsértések kezelése terén;
  7. úgy véli, hogy a Frontex koordinációs szerepe nem korlátozhatja a nemzetközi és az uniós jog alapján fennálló felelősségét, különösen, ami a migránsok és menedékkérők alapvető jogai tiszteletben tartásának és védelmének biztosítását illeti; emlékeztet arra, hogy az Alapjogi Charta az összes uniós ügynökségre és tagállamra nézve kötelező az uniós jog végrehajtása során;

Az egyéni panasztételi mechanizmus felépítése

8. jogos elvárásnak tartja, hogy a Frontex-műveletekben részt vevők cselekedeteiért a Frontexnek és általában véve az Uniónak kelljen vállalnia a felelősséget; hangsúlyozza, hogy a Frontex és a tagállamok közötti jogi kapcsolatok összetettsége és a felelősségi körök egymástól elkülönülő, mégis megosztott jellege nem áthatja alá az alapvető jogok védelmét és közös műveletek alkalmával történő tiszteletben tartását; emlékeztet rá, hogy a Frontex nincs felhatalmazva arra, hogy szankcionálja a tagállamokat vagy azok tisztviselőit; ezért úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a Frontex és a tagállamok hatásköreinek meghatározására;
9. hangsúlyozza, hogy a Frontexen belül létre kell hozni egy hivatalos központi struktúrát az egyéni panaszok feldolgozására; javasolja, hogy a Frontex alapjogi tisztviselőjének hivatala döntő szerepet játsszon a panaszok kezelésében; úgy véli, hogy a hivatal feladata elsősorban a panaszok elfogadhatóságának objektív ellenőrzése, a panaszok szűrése és illetékes hatóságokhoz történő továbbítása, valamint szoros nyomon követése lenne;
10. üdvözlözi, hogy a Frontex már létrehozott egy részletes eljárást a súlyos alapjogi jogsértésekkel kapcsolatban a Frontex személyzete és kiküldött határőrei által tett belső bejelentések kezelésére; rámutat, hogy ezt az eljárást a Frontex-műveletekben közvetlenül részt nem vevő harmadik felek által benyújtott panaszok kezelésére is használják már, és javasolja, hogy fejlesszék tovább az eljárást egy teljes körű és hozzáférhető egyéni panasztételi mechanizmus létrehozása céljából; hangsúlyozza, hogy a Frontexnek biztosítania kell, hogy a mechanizmus megfeleljen a hozzáférhetőség, a függetlenség, a hatékonyság és az átláthatóság kritériumainak;

Panaszok benyújtása és elfogadhatósága

11. úgy véli, hogy a Frontex-emblémás egyenruhát viselő határőrök által állítólagosan megsértett személyek számára biztosítani kell a panaszbenyújtás jogát; sürgeti a Frontexet, hogy garantálja a teljes titoktartást, és a panaszos beleegyezése nélkül ne fedje fel harmadik felek előtt a panaszos személyazonosságát, hacsak bírósági határozat erre nem kötelezi; úgy véli továbbá, hogy a Frontexnek biztosítania kell, hogy a panaszok kezelése során mindent megtegyenek az összeférhetlenségek elkerülése érdekében;
12. elismeri, hogy biztosítékokra van szükség a panasztételi mechanizmussal való visszaélések elkerülése érdekében; ezért azt ajánlja, hogy a névtelen panaszokat ne fogadják be; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy ez nem zárja ki a személyazonosságukat feltárni nem kívánó személyek nevében jóhiszeműen eljáró harmadik felek által benyújtott panaszok befogadását; javasolja továbbá, hogy kizárólag az uniós jog védelmét élvező alapvető jogok megsértése miatt benyújtott panaszok minősüljenek befogadhatónak; úgy véli, hogy ez nem feltétlenül akadályozza a Frontexet abban, hogy a panasztételi eljáráson túl más információforrásokra – pl. nem kormányzati szervezetek, nemzetközi szervezetek és egyéb érintettek által készített általános jelentésekre – is támaszkodjon az állítólagos alapjogi jogsértések felderítése terén; hangsúlyozza, hogy a panaszok elfogadhatóságának kritériumait egyértelműen kell meghatározni, és javasolja szabványos panaszbejelentő formanyomtatvány létrehozását, amelyen részletes információkat kell megadni – például az esemény időpontját és helyét –, mivel ez megkönnyítené az elfogadhatóság elbírálását; ajánlja, hogy a kritériumokat és a szabványos formanyomtatványt a tanácsadó fórummal együttműködésben határozzák meg;

13. hangsúlyozza, hogy a fenti formanyomtatványt hozzáférhetővé kell tenni olyan nyelveken, amelyeket a migránsok és menedékkérők ténylegesen vagy ésszerű feltételezés alapján megértenek, és hogy azon fel kell tüntetni a panasztétel menetére vonatkozó minden szükséges információt, többek között egy közérthetően megfogalmazott gyakorlati útmutatást; emlékeztet rá, hogy a Frontexről szóló 656/2014/EU rendelet már rendelkezik a parton rendelkezésre álló tolmácsok, jogi tanácsadók és egyéb szakértők biztosításáról; javasolja annak a lehetőségnek a biztosítását, hogy a Frontex-emblémás egyenruhát viselő személynek szóban is panaszt lehessen tenni, mely panaszt az érintett tisztviselőnek megfelelően írásba kell foglalnia; ösztönzi a Frontexet, hogy a panaszbejelentő nyomtatványt tegye elérhetővé mind okostelefonokkal kompatibilis elektronikus formában a honlapján, mind nyomtatott formában a tagállamok kérelmek elbírálásával foglalkozó központjaiban, továbbá a Frontex személyzeténél, illetve a Frontex-műveletekben részt vevő kiküldött határőröknél;
14. javasolja, hogy a Frontex állapítson meg ésszerű határidőt a panaszbejelentésre és biztosítsa, hogy a panaszt a Frontex-művelet befejezését követően is be lehessen nyújtani; úgy véli, hogy ez különösen a visszatérési műveletek esetében fontos; javasolja, hogy a tagállamok a nemzeti eljárási szabályokkal összhangban ésszerű időn belül kezeljék a panaszokat;

A kiküldött határőrök elleni panaszok

15. elismeri, hogy olyan kiküldött határőrök viselkedése is panaszra adhat okot, akik egy adott tagállam fennhatósága alá tartoznak, de egyenruhájukon viselik a Frontex-emblémát; megjegyzi, hogy ezek a határőrök tevékenységeik során saját nemzeti egyenruhájukat viselik, amelyen nem feltétlenül található név vagy azonosító szám; megállapítja, hogy a bár a kiküldött határőrök kötelesek akkreditációs dokumentumot maguknál tartani, akadályozhatja a velük szembeni panasztételt az, ha kérni kell, hogy igazolják magukat; ajánlja, hogy a Frontex égisze alatt tevékenykedő valamennyi személy egyenruháján legyen látható formában feltüntetve név vagy azonosító szám;
16. emlékeztet arra, hogy a Frontex nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a saját személyzetének tagjain túl más személyekkel szemben fegyelmi intézkedéseket kezdeményezzen, és hogy a Frontex-rendelet 3. cikkének (1a) bekezdése szerint az ilyen fegyelmi intézkedések meghozatala a művelet fogadó tagállamának kizárólagos hatáskörébe tartozik;
17. megállapítja, hogy a tagállamok nagyon eltérő módon kezelik a kiküldött határőrök elleni panaszokat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban nem mindig vizsgálják ki körültekintően az állítólagos alapjogi jogsértéseket; felszólítja a Frontexet és a tagállamokat, hogy szorosan működjenek együtt és osszák meg egymással a bevált módszereket a kiküldött határőrök elleni panaszok megfelelő kivizsgálásának biztosítása érdekében;
18. azt ajánlja, hogy az alapjogi tisztviselő hivatala a kiküldött határőrök elleni panaszokat egy jól kidolgozott rendszeren keresztül utalja az illetékes nemzeti hatóság elé; ajánlja, hogy a rendszernek egy fellebbezési mechanizmus is részét képezze azokra az esetekre, amikor egy panaszt nem nyilvánítanak elfogadhatónak vagy elutasítanak; kulcsfontosságúnak tartja a nemzeti ombudsmanok vagy az alapjogokkal foglalkozó bármely más olyan illetékes szervek bevonását, melyek fel vannak hatalmazva a nemzeti hatóságokat és tisztviselőket érintő ügyek kivizsgálására, mivel felettük az

alapjogi tisztviselő nem rendelkezik vizsgálati jogkörrel; hangsúlyozza, hogy a Frontexnek együtt kell működnie a nemzeti emberi jogi szervekkel és a nemzeti határvédelmi hatóságokkal;

19. ajánlja, hogy biztosítsanak a nemzeti szempontokkal foglalkozó kötelező képzést mind a Frontex személyzete, mind pedig a kiküldött határőrök számára, mielőtt csatlakoznának egy Frontex-művelethez, annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a nemzeti alapú erőszakra és a migráns nők kiszolgáltatottságára;
20. úgy véli, hogy az alapjogi tisztviselőnek – a Frontex illetékes operatív részlegével szoros együttműködésben – hozzá kell járulnia a nemzeti hatóságok által végzett vizsgálatokhoz az incidenssel kapcsolatban nyújtott további tájékoztatás révén, amennyiben arra szükség van;
21. hangsúlyozza, hogy a Frontexnek szorosan nyomon kell követnie a panaszokat, hivatalos visszajelzést kérve az érintett tagállamtól, szükség esetén figyelmeztető levél kiküldésével, amelyben emlékeztet rá, hogy a válaszlevél elmaradása esetén milyen lehetséges lépésekhez folyamodhat; emlékeztet arra, hogy a Frontexnek joga van értesülni a kiküldött határőrök által elkövetett alapjogi jogsértésekről a tevékenységei során az alapvető jogok érvényesülésének monitorozására irányuló kötelezettsége keretében; ajánlja, hogy a Frontex ne csak a nemzeti határvédelmi hatóságokkal folytasson szoros együttműködést, hanem a nemzeti emberi jogi szervekkel;
22. javasolja, hogy amennyiben a Frontex nem indít eljárást egy adott panasz nyomán, az alapjogi tisztviselő nyújtson indokolást a panaszosnak, feltüntetve az illetékes nemzeti hatóság elérhetőségét is;
23. emlékeztet arra, hogy adott esetben a Frontex fegyelmi eljárása is alkalmazható lehet a kiküldött határőrökre és kirendelt nemzeti szakértőkre, ha az érintett tagállam beleegyezik; emlékeztet arra, hogy amennyiben a tagállam nem engedélyezi a fegyelmi eljárást, a Frontex kérheti a tagállamtól, hogy azonnali hatállyal hívja vissza kiküldött határőreit vagy kirendelt nemzeti szakértőjét a Frontex-műveletről, és szükség esetén távolítsa el az érintett személyt a kiküldetésekből részt vevő határőrök állományából;
24. kéri a Frontex ügyvezető igazgatóját, hogy vegye fontolóra az alapjogi jogsértésen ért tisztviselők valamennyi Frontex-műveletről vagy kísérleti projektből való kizárását; hangsúlyozza, hogy ennek a partnerországokból érkező, munkaszervezési megállapodások keretében Frontex-műveletekben részt vevő nemzeti határőrökre is vonatkoznia kell;
25. úgy véli, hogy az alapvető jogok súlyos megsértése esetén meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy az érintett tagállamoktól megvonják a közös műveletekre juttatott pénzügyi támogatást, valamint felfüggesztik a közös műveletekben való részvételüket; úgy véli továbbá, hogy egy művelet alapjogok súlyos vagy tartós megszegése miatti felfüggesztéséről, illetőleg végső soron megszüntetéséről az emberéletek megmentésének veszélyeztetése nélkül kell döntenie;
26. úgy véli, hogy a tanácsadó fórum, az alapjogi tisztviselő és más illetékes szereplő és nem kormányzati szerv, például az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala vagy a Nemzetközi Migrációs Szervezet ajánlásai alapján egyértelmű kritériumokat kell meghatározni a Frontex-műveletek

megszüntetésére vonatkozóan;

27. hangsúlyozza, hogy az egyéni panasztételi mechanizmus nem tekinthető úgy, hogy az bármilyen további jogokat biztosítana a panaszt benyújtó személyek számára a büntető igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés tekintetében; emlékeztet arra, hogy a bűnügyi nyomozást abban a tagállamban kell lefolytatni, ahol az érintett műveletre sor kerül;

Általános megfontolások

28. úgy véli, hogy az egyéni panasztételi mechanizmus csak akkor lehet hatékony, ha a potenciális panaszosokat, valamint a Frontex-műveletekben részt vevő tisztviselőket egy hatékony, a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő kampány keretében tájékoztatják a magánszemélyek panasztételi jogáról az EU hivatalos nyelvein, továbbá olyan nyelveken, amelyeket a migránsok és menedékkérők ténylegesen vagy ésszerű feltételezés alapján megértenek; úgy véli, hogy egy ilyen tájékoztató kampány és a panaszok elfogadhatóságának ellenőrzésére irányuló eljárás megfelelő kialakítása lehetővé tenné a nem elfogadható panaszok jövőbeli számának minimálisra csökkentését; megjegyzi, hogy a hazatelepülőket a visszatérési műveletet megelőzően tájékoztatni kell a jogaikról, beleértve a panasztételi jogot;
29. úgy véli, hogy az egyéni panasztételi mechanizmusnak hatékonynak és átláthatónak kell lennie; hangsúlyozza, hogy az Alapjogi Hivatal számára megfelelő eszközöket és személyzetet kell biztosítani a beérkező panaszok kezelésére, és felszólít az ehhez szükséges többletforrások biztosítására;
30. úgy véli, hogy az alapjogi tisztviselő feladatkörének leírása túl elnagyolt és pontatlan; megjegyzi, hogy a tisztviselő feladatait jelenleg csak az álláshirdetés tartalmazza; javasolja az alapjogi tisztviselő feladatkörére vonatkozó rendelkezések Frontex-rendeletbe való beillesztését annak soron következő felülvizsgálata során;
31. úgy véli, hogy a Frontex elszámoltathatóságának, átláthatóságának és eredményességének javítása és az egyéni panaszok mélyreható vizsgálatának lehetővé tétele érdekében a Frontexnek rendszeresen jelentést kellene készítenie a Parlament számára a források felhasználásáról, és a jelentéseket közzé kellene tenni a Frontex honlapján;
32. üdvözli az európai ombudsmannak, az Ombudsmanok Európai Hálózata alapjogi ügyekben illetékes tagjainak és a Frontex alapjogi tanácsadó fórumának az iránti készségét, hogy támogassák a Frontexet az egyéni panaszkezelési mechanizmus létrehozásában és végrehajtásában; kéri a Frontexet, hogy kövesse más európai intézmények – pl. az Európai Beruházási Bank – bevált gyakorlatait az európai ombudsmannal szoros együttműködésben;
33. javasolja, hogy a Frontex és az európai ombudsman alakítson ki szoros együttműködést annak érdekében, hogy javítsák a magánszemélyek védelmét a Frontex tevékenységei során felmerülő esetleges hivatali visszaélésekkel szemben, beleértve azokat az eseteket is, amikor az Ügynökség munkaszervezési megállapodások révén az EU külső határain kívül hajt végre műveleteket;
34. felszólítja a tagállamokat és a Frontexszel munkaszervezési megállapodást kötő partnerországokat, hogy hatékonyan működjenek együtt az Ügynökséggel a panasztételi mechanizmus zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében; ösztönzi a Frontexet, hogy a mechanizmus hatékonyságának biztosítása érdekében nyújtson

technikai segítséget a tagállamok és az érintett harmadik országok részére;

35. hangsúlyozza, hogy különleges védelmet kell nyújtani a kísérő nélküli kiskorúak, a nemi alapú üldöztetést szenvedő nők, LMBTI-személyek és egyéb kiszolgáltatott csoportok számára; ajánlja, hogy a Frontex e célból szükség esetén konzultáljon az illetékes uniós ügynökségekkel;
36. felhívja a Frontexet, hogy éves általános jelentésének keretében nyújtson nyilvánosan hozzáférhető tájékoztatást a panasztételi mechanizmusról; ajánlja, hogy ennek keretében jelezzék a beérkezett panaszok számát, az alapvető jogok megsértésének típusait, azt, hogy melyik Frontex-művelet érintett, és hogy a Frontex milyen intézkedéseket hozott az adott panasz nyomán; megjegyzi, hogy ezek az információk segítenék a Frontexet a lehetséges hibák beazonosításában és munkamódszereinek javításában;
37. javasolja az egyéni panasztételi mechanizmusra vonatkozó rendelkezések Frontex-rendeletbe való beillesztését annak soron következő felülvizsgálata során;
o
o o
38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az európai ombudsmannak, a nemzeti parlamenteknek és a Frontexnek.